

A felelős szerkesztő jegyzetei

HÁTTÉR

Külső helyzet

A Drámapedagógiai Magazin 2016-ban nem kapott támogatást.

Úgy volt, hogy 2015-ben sem kap, de aztán az év vége felé mégis jött az értesítés. Az adott évben már nem is tudtuk felhasználni a pénzt: ebből az áthúzódó, halasztott pályázati összegből a 2015-ös számok egy részét, négy helyett hármat meg tudtuk jelentetni 2016 első félévében. A 16-os esztendőben aktuálisnak tekinthető tartalomról egy szűk válogatás így annak ellenére is bekerülhetett a magazinba, hogy nem volt az adott időszakhoz köthető lapszámunk. Tehát a hivatalos számozás szerint kimaradt egy teljes esztendő, de a gyakorlatban legalább a 2016-os WSO-ról szó eshetett (a 2015-re datált lapokban). A WSO-ról igen, de másról nem. És mivel folyóiratunk a drámapedagógia területén a hazai szakirodalom jelentős része, ez bizony „érvágás”, jelentős veszteség volt.

A rögtönzött leltár:

- Az 1991-es lapalapítást követően eleinte két, majd 1994-től három számot adtunk ki évente.
- 2001 és 2014 között évente négyet.
- 2015-ben három számot.
- 2016-ban egyet sem.
- És ehhez képest 2017-re négy szám megjelenése várható.

Mindez az elmúlt pár évben *a támogatások rendkívül rapszodikus voltát* mutatja – ennek és a saját anyagi erő teljes hiányának köszönhető a jelenlegi helyzet. Pontosabban ebben nincs semmiféle köszönet, csak és kizárólag a teljes *kiszolgáltatottság*.

És nem csak „leltárprobléma”, hogy nem tudunk elszámolni egy időszakkal. Az utóbbi években minden érdeklődőnek, aki eddig előrendelte a folyóiratot (köztük a közönyvtárak egy része), azt a praktikus tanácsot kellett adni, hogy most ne tegye, mert nem biztos, hogy megjelenik a DPM. Ennél hatásosabban nem lehet lebontani azt, amit felépitünk, elérünk, bizony, siker és öröm volt...

Belügyeink

A DPM-nek mindig volt felelős szerkesztője (most is van), de nem mindig volt megnevezett, kijelölt szerkesztősége. Mondhatnánk azt is, hogy hol volt, hol nem, de talán hosszabban hol nem... Évtizedek alatt elsősorban azzal az anyaggal dolgoztunk, ami eljutott hozzánk: amit olvasóink, rendszeres vagy alkalmi munkatársaink beküldtek számunkra. Érdeemes belenézni a folyóirat tartalomjegyzékébe, ez a szerkesztési metódus rendkívül színes kínálatot hozott. Ennek megfelelően időszakosan abból lett szerkesztő, aki olyan minőségű (tartalmú, színvonalú, érdekességű stb.) írást küldött, amit a következő számok valamelyikébe be lehetett tenni. Néha, persze, éltünk azzal az arisztokratikus megközelítéssel, hogy megmondtuk „felülről”, mi jusson el hozzánk vagy mi ne. Igen, de más kiadványok gyakorlatához viszonyítva ezt sokkal-sokkal ritkábban tettük.

2017-ben háromfős szerkesztőséggel vágtunk neki az évnek (névsorban Kaposi László, Körömi Gábor, Varju Nándor). Kipróbáljuk – nincsenek hosszú időre szóló vállalásaink, nincs kötelezően letöltendő hűségidő.

AZ IDEI ELSŐ SZÁMAINKHOZ

Nyitány

A gyermekszínházas szempontjából nagyon fontos írással indulunk: érdemes alaposan átnézni Körömi Gábor kutatási jelentését. Nem a teljes anyagot kapjuk, de egy nagyon jól húzott változat ad betekintést, és hoz sok esetben meglepő eredményt. Csak példaként említjük: örökzöld téma, és nyilván nem alaptalanul vetődik fel újra és újra a minősítés kérdésköre. Nos, érdemes megnézni, hogy milyent eredményt kapott a szerző arra a kérdésre, hogy kinek fontos a minősítés...

Weöres

Évek óta arra kérjük a megyei és regionális találkozókön zsűrizést vállaló kollégáinkat, hogy miután a helyszínen tették a dolgukat, megnézték az összes előadást, a látottak alapján minősítették a csoportokat, elvégezték a protokoll-feladatokat, vagyis kiosztották az okleveleket, átadták a különdíjakat, nyilvánosan is összegezték, értékelték, ezzel párhuzamosan vagy ezt követően szakmai beszélgetést vezettek, majd ha leveztették a maguk 200 kilométerét, ha túléltek a közlekedés mindennapi próbatételeit, akkor otthon még

írják le a tapasztalataikat. (És tegyék ezt időnként külön díjazás nélkül.) Kollégáink többsége ennek a kérésnek rendre eleget is tesz. Van, aki rögvest, és olyanok is akadnak, akik némi „időbeli távlatlalt” tekintenek vissza az eseményekre és az emlékeikre. Rendkívül lelkiismeretesek a zsűrilistáinkon szereplő kollégáink: ebben az esztendőben például két megyei találkozó kivételével már mindegyikről kaptunk beszámolót. Akadt olyan rendezvény, ahol ez a teljes zsűri munkájával járt együtt, felosztották vagy éppen összeadták a jegyzeteket, de olyan is, ahol több, egészen részletes beszámoló is érkezett.

Idei első számunkba a megyei bemutatók visszajelzéseinek egy része fért csak bele. A megyeiből a többit, valamint a regionális találkozók és az országos fesztivál szakmai értékelését a 2017-es év második száma hozza majd.

A zsűri helyzete – állandóság és megújulás

Tény, hogy nincs, nem is lehet mindegyik zsűritagunknak országos kitekintése, rálátása arra, hogy az adott évben más bemutatókon mi történik. Aki kíváncsi erre, persze, hozzáférhet segédanyagokhoz: az egyes évek megyénkénti statisztikái a honlapunkon, míg a beszámolók összegyűjtve a Drámapedagógiai Magazinban évek óta megjelennek. A minősítési szempontok kiérlelték és változatlanok: az értékelési szempontokra vonatkozó ismertetőt minden zsűritagunk megkapja, de megkapják a szervezők és maguk a csoportvezető-rendezők is, hiszen az régtől fogva nyilvános, egyesületünk honlapján bárki számára hozzáférhető. De az előző évek legfeljebb támpontot jelenthetnek az aktuális helyzethez, az éppen érvényeshez. Zsűritagjainknak egy esztendőben átlagosan két-három találkozó megtekintésére nyílik lehetősége. Természetesen lehetnek olyanok is, akiknek több az idejük, akikkel könnyebb szervezni, egyeztetni. Vagy akik éppen népszerűbbek, ugyanis minden esetben a megyei vagy a regionális rendezvények szervezői választanak, ők döntenek el, hogy kit hívnak: ehhez csak kínálatot, „étlapot” ad az egyesület elnöksége által összeállított zsűrilista.

Ha új zsűritagunk van, és erre ügyelünk, hogy legyen, hogy frissüljön a zsűrilista, nehogy életkorhoz vagy generációhoz kötött szemlélet váljék mércévé, akkor az új kolléga valakivel a régiók közül megy az első találkozókra. Vagyis senki nem az eddigi gyakorlat ismeretének hiányában találkozik az adott év előadásával. (Nemrégiben a túlpörgetett frissítés közepette éppen arra kellett figyelniünk, hogy régebbi zsűritagok is legyenek a meghívható szakemberek között.)

Persze, aki az adott évben a megyei bemutatók sorozatának kezdetén megy zsűrizni, az legfeljebb csak jósolhatna a folytatásra vonatkozóan. Éppen ezért a beszámolóiban a szakmai vélemények mellett néhány esetben lesznek olyan felvetések, amelyek a későbbi történések ismeretében nem is biztos, hogy megállják a helyüket. Ettől függetlenül nem dolgoztuk át az egyes beszámolókat, mert hamisításnak éreztük volna – például annak függvényében, hogy később melyik előadás ment tovább országos fesztiválra, vagy ott hogyan szerepelt...

Kaposi László

Egy kutatásunk (kis kutatási összefoglaló¹)

Körömi Gábor

A Magyar Drámapedagógiai Társaság (MDPT) 2014-es elnökségi megújulásakor egyik stratégiai céljaként az egyetlen országos, felmenő rendszerű gyermekszínházi programsorozat, a Weöres Sándor Országos Gyermekszínházi Találkozó (WSOGYT – rövidebb nevén WSO) megújítását is célul tűzte ki, ezzel támogatván az MDPT alapszabályában is kiemelt célként szereplő magyar gyermekszínházi ügyét. Ehhez egyrészt egy munkacsoportot hívott össze, melynek célja a WSO alapvető céljainak és szervezési feladatainak újragondolása volt, másrészt párbeszédet kezdeményezett a szakmával. Ennek részeként 2016 tavaszán egy kérdőív felméréssel igyekezett visszajelzéseket kapni a mai magyar gyermekszínházi mozgalom helyzetéről, a gyermekszínházi csoportvezetőkéről, a csoportok működéséről, helyzetéről. A kérdőív összeállításában részt vett az elnökség is, az így kialakított kérdéssor konszenzus eredménye lett, melyben fontos téma volt a WSO, így a válaszokat az MDPT további tervező és előkészítő munkájában is figyelembe tud majd venni.

¹ Azért kis összefoglaló, mert szándékaim szerint a teljes kutatási anyagot is szeretném közzétenni, illetve a kutatás táblázatos összesítése már az MDPT közgyűlésén 2016 novemberében, majd az elnökségnek a teljes anyag összefoglalója átküldésre került 2017 januárjában.